

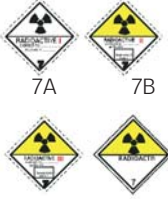

Změny v přepravě nebezpečných věcí po železnici - IV.

V tomto vydání pokračuje seriál článků, které čtenáře informují, co se při přepravě nebezpečných věcí železniční přepravou od 1. ledna 2011 mění, co bude nového, či co přestane platit. Tentokrát seriál pokračuje dokončením části 5 RID a následující částí 6.

Část 5 Postupy při odeslání

5.4.3 Písemné pokyny (dokončení)

Dodatečná upozornění pro strojvedoucího o nebezpečných vlastnostech nebezpečných věcí podle tříd a o opatřeních, která mají být přijata v závislosti na převládajících okolních podmínkách		
Bezpečnostní značka a velká bezpečnostní značka (Placards), označení nebezpečí	Nebezpečné vlastnosti	Dodatečná upozornění
(1)	(2)	(3)
Výbušné látky a předměty 1 1.5 1.6	Mohou mít celou řadu vlastností a účinků, jako hromadný výbuch, rozlet střepin, silné hoření, vysoká teplota, ionizační záření, hluk a kouř. Citlivé na úder a/nebo náraz a/nebo citlivé na teplotu	Vyhledat ochranu mimo oken.
Výbušné látky a předměty 1.4	Malé nebezpečí výbuchu a požáru.	Vyhledat ochranu.
Hořlavé plyny 2.1	Nebezpečí požáru. Nebezpečí výbuchu. Může být pod tlakem. Nebezpečí udušení. Může vyvolat popálení a/nebo vyvolat omrzliny. Obalové prostředky mohou vlivem vedra/zapálení explodovat.	Vyhledat ochranu. Nezdržovat se v nízké ležících oblastech
Nehořlavé, netoxické plyny 2.2	Nebezpečí udušení. Může být pod tlakem. Může vyvolat omrzliny. Obalové prostředky mohou vlivem vedra/zapálení explodovat.	Vyhledat ochranu. Nezdržovat se v nízké ležících oblastech.
Toxické plyny 2.3	Nebezpečí otravy. Může být pod tlakem. Může vyvolat omrzliny. Obalové prostředky mohou vlivem vedra/zapálení explodovat.	Vyhledat ochranu. Nezdržovat se v nízké ležících oblastech.
Hořlavé kapaliny 3	Nebezpečí popálení. Nebezpečí požáru. Nebezpečí výbuchu. Obalové prostředky mohou vlivem vedra/zapálení explodovat.	Vyhledat ochranu. Nezdržovat se v nízké ležících oblastech.
Hořlavé tuhé látky, samovolně se rozkládající látky a znečistlivěné tuhé výbušné látky 4.1	Nebezpečí požáru. Vznětlivé nebo hořlavé, může se při vedru/zapálení, od jisker nebo plamenů zapálit. Může obsahovat samovolně se rozkládající látky, které při účinku vedra/zapálení, při kontaktu s jinými látkami (jako kyseliny, sloučeniny těžkých kovů nebo aminy), při tření nebo nárazech mohou inklinovat k exotermickému rozkladu. To může vést ke tvorbě plynů nebo par ohrožujících zdraví nebo hořlavých, příp. k samovolnému zapálení. Obalové prostředky mohou vlivem vedra/zapálení explodovat. Nebezpečí výbuchu znečistlivěných výbušných látek při ztrátě znečistlivujícího prostředku	

Dodatečná upozornění pro strojvedoucího o nebezpečných vlastnostech nebezpečných věcí podle tříd a o opatřeních, která mají být přijata v závislosti na převládajících okolních podmínkách		
Bezpečnostní značka a velká bezpečnostní značka (Placards), označení nebezpečí	Nebezpečné vlastnosti	Dodatečná upozornění
(1)	(2)	(3)
Samozápalné látky 4.2	Nebezpečí požáru z důvodu samozapálení při poškození kusů nebo při úniku naplněné látky.	
Látky, které ve styku s vodou vyvíjejí hořlavé plyny 4.3	Při kontaktu s vodou nebezpečí požáru nebo výbuchu.	
Látky podporující hoření 5.1	Nebezpečí silné reakce, zapálení a exploze ve styku s hořlavinami a vznětlivými látkami.	
Organické peroxidy 5.2	Nebezpečí exotermického rozkladu při zvýšených teplotách, při kontaktu s jinými látkami (jako kyseliny, sloučeniny těžkých kovů nebo aminy), při tření nebo nárazech To může vést ke tvorbě plynů nebo par ohrožujících zdraví nebo hořlavých, příp. k samovolnému zapálení.	
Toxické látky 6.1	Nebezpečí otravy při vdechnutí, při styku s pokožkou nebo při požití. Nebezpečí pro vodstvo nebo kanalizaci.	
Infekční látky 6.2	Nebezpečí infekce. Může u lidí nebo zvířat vyvolat těžká onemocnění. Nebezpečí pro vodstvo nebo kanalizaci.	
Radioaktivní látky 7A 7B 7C 7D	Nebezpečí požití a vnějšího ozáření.	Omezit čas expozice.
Štěpné látky 7E	Nebezpečí nukleární řetězové reakce.	

Dodatečná upozornění pro strojevodoucího o nebezpečných vlastnostech nebezpečných věcí podle tříd a o opatřeních, která mají být přijata v závislosti na převládajících okolních podmínkách		
Bezpečnostní značka a velká bezpečnostní značka (Placards), označení nebezpečí	Nebezpečné vlastnosti	Dodatečná upozornění
(1)	(2)	(3)
Žiravé látky 8	Nebezpečí popálení z důvodu účinku žiraviny. Mohou mezi sebou, s vodou a s jinými látkami silně reagovat. Uniklá látka může vyvíjet žiravé páry. Nebezpečí pro vodstvo nebo kanalizaci.	
Jiné nebezpečné látky a předměty 9	Nebezpečí popálení. Nebezpečí požáru. Nebezpečí výbuchu. Nebezpečí pro vodstvo nebo kanalizaci.	

Pozn. 1. U nebezpečných věcí s více nebezpečími a při společném naložení musí být vzata na vědomí každá použitelná položka.
2. Výše uvedená dodatečná upozornění mohou být přizpůsobena tak, aby zohledňovala třídy nebezpečných věcí a dopravní prostředky a aby případně doplňovala stávající zadané národní úkoly.

Dodatečná upozornění pro strojevodoucího o nebezpečných vlastnostech nebezpečných věcí podle tříd a o opatřeních, která mají být přijata v závislosti na převládajících okolních podmínkách		
Označení a značky	Nebezpečné vlastnosti	Dodatečná upozornění
(1)	(2)	(3)
Značka pro látky ohrožující životní prostředí 	Nebezpečí pro vodstvo nebo kanalizaci	
Označení pro látky přepravované v zahřátém stavu 	Nebezpečí popálení z důvodu žáru.	Vyvarovat se dotyku horkých částí vozu nebo kontejneru a uniklé látky.

Výbava pro osobní ochranu, která se musí nacházet na stanovišti strojevodoucího

Následující výbava²⁾ se musí nacházet na stanovišti strojevodoucího:

- jedna přenosná svítilna; pro strojevodoucího
- odpovídající výstražné oblečení (např. jak je popsáno v normě EN 471).

Stávající oddíl 5.4.4 se stává oddílem 5.4.5, když nový oddíl 5.4.4 se věnuje úschově informací o přepravě nebezpečných věcí, když je zde stanoveno, že odesílatel a dopravce musí nejméně po dobu 3 měsíců uschovávat kopii přepravního dokladu pro přepravu nebezpečných věcí a další dodatečné informace a dokumenty stanovené RID.

V kapitole 5.5 se oddíl 5.5.2 přejmenovává na „Zvláštní ustanovení pro zaplňované přepravní jednotky (CTU) (UN číslo 3359)“. Oddíl byl zcela přepracován, když

- zaplňované přepravní jednotky (CTU) (UN číslo 3359), které neobsahují žádné jiné nebezpečné věci, podléhají pouze ustanovením oddílu 5.5.2 a žádným dalším ustanovením RID;
- osoby musí být poučeny (školeny);
- je novelizováno ustanovení o označování a polepování;
- je předepsán záznam v prep. dokladu: "UN 3359 ZAPLŇOVANÁ JEDNOTKA (CTU), 9" nebo "UN 3359 ZAPLŇOVANÁ JEDNOTKA (CTU), třída 9" – dále datum a čas zaplňování, typ a množství použitého plynu pro zaplňování; tyto údaje je nutno vyplnit v jednom z úředních jazyků země odesílatce, přičemž jedním z těchto jazyků musí být francouzština, italština, němčina nebo angličtina, ledaže by uzavřená ujednání mezi státy, které jsou zúčastněné na přepravě, předepisovala něco jiného.

Část 6 Požadavky na konstrukci a zkoušení obalů, velkých nádob pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů a cisteren

V oddíle 6.1.3.1 a (i) je nově definováno (zjednodušeno), za jakým účelem se smí použít symbol Organizace spojených národů (H), když tento symbol smí být použit pouze za účelem potvrzení, že obal, přemístitelná cisterna, nebo MEGC splňují podmínky kapitol 6.1, 6.2, 6.3, 6.5, 6.6 nebo 6.7.

V kapitole 6.2 Požadavky na konstrukci a zkoušení tlakových nádob, aerosolových rozprašovačů, malých nádobek obsahujících plyn (plynové kartuše) a palivové článkové kartuše obsahující zkapalněný hořlavý plyn je velké množství drobných změn. Tak např.:

- zavádí se nový pojem „systém akumulace na bázi hybridu kovů“;
- zavádějí se nové normy, které se používají pro výrobu, konstrukci a první prohlídku a zkoušku UN láhvi, s výjimkou, kdy inspekční požadavky jsou vztaženy k systému posuzování shody a schválení. Nové normy jsou např.
  - ISO 4706:2008 Opakovaně plnitelné, bezešvé ocelové láhve na plyny – Část 1: Zkušební tlak do 60 bar;
  - ISO 18172-1:2007 Plynové láhve – opakovaně plnitelné, svařované, z nerezavějící oceli – Část 1: Zkušební tlak do 60 bar;
  - ISO 20703:2006 Plynové láhve – opakovaně plnitelné, svařované láhve z hliníku nebo hliníkových slitin – Uspořádání, konstrukce a zkoušky;

■ byl vytvořen nový pododdíl 6.2.29 (stávající 6.2.29 se stává 6.2.2.10), v němž je stanoveno, jak musí být označen systém akumulace na bázi hybridu kovů;

■ zcela byly přepracovány oddíly 6.2.4 (Požadavky na tlakové lahve neoznačené UN, vyrobené, zkonstruované a odzkoušené podle norem), který se nově jmenuje "Předpisy pro tlakové nádoby vyrobené, zkonstruované a odzkoušené se zřetelem na normy, které nejsou tlakovými nádobami UN" a 6.2.5 (Požadavky pro tlakové nádoby dle UN-neoznačené, nevyrobené, zkonstruované a odzkoušené podle norem), který se nově jmenuje "Předpisy pro tlakové nádoby vyrobené, zkonstruované a odzkoušené se zřetelem na normy, které nejsou tlakovými nádobami UN".

U kapitoly 6.6, která se týká obalů, je největší změnou nově přepracovaná zkouška pádem, která je uvedena v odstavci 6.6.5.3.4.4.

Požadavky na konstrukci, výrobu, prohlídky a zkoušky přemístitelných cisteren a UN vícečlánkových kontejnerů na plyn (MEGC), které jsou uvedeny v kapitole 6.7, obsahují množství změn, z nichž asi nejdůležitější jsou, že jsou přepracovány pododdíl 6.7.2.20 a odstavce 6.7.3.16.1, 6.7.4.15.1, 6.7.5.13.1. Značení, kde je nově uvedeno, co vše musí obsahovat štítek a zároveň je uveden vzor štítku.

Příklad štítku:

Znázornění 6.7.2.20.1: Příklad značení identifikačního štítku

Registrační číslo vlastníka		
INFORMACE O VÝROBĚ		
Země výroby		
Rok výroby		
Výrobce		
Výrobní sériové číslo		
INFORMACE O SCHVÁLENÍ		
	Země schválení	
	Pověřená organizace pro schválení konstrukce	
	Číslo schválení konstrukčního typu	„AA“ (pokud je použito)
Předpis pro tlakové nádoby, podle kterého byla nádrž konstruována		
TLAKY		
Nejvyšší dovolený provozní tlak		bar nebo kPa
Zkušební tlak		bar nebo kPa
Datum první tlakové zkoušky (MM/RRRR)	Razidlo znalce:	
Vnější výpočtový tlak		bar nebo kPa
Nejvyšší dovolený provozní tlak vyhřívacího nebo chladicího systému		bar nebo kPa
TEPLoty		
Rozmezí konstrukční teploty		°C do °C
MATERIÁLY		
Materiál(y) nádrže a odvolávka(y) na normu(y) materiálu		
Rovnocenná tloušťka pro referenční ocel		mm
Materiál povlaku (pokud je použit)		
OBJEM		
Objem nádrže naplněný vodou při 20°C		l (litr) „S“ (pokud je použito)
Objem jednotlivé komory naplněný vodou při 20°C (pokud existuje u vícekomorových nádrží)		l (litr) „S“ (pokud je použito)
PERIODICKÉ ZKOUŠKY		
Druh zkoušky	Datum zkoušky	Razidlo znalce a zkušební tlak ^{a)}
	(MM/RRRR)	bar nebo kPa
Druh zkoušky	Datum zkoušky	Razidlo znalce a zkušební tlak ^{a)}
	(MM/RRRR)	bar nebo kPa

V kapitole 6.8 Požadavky na konstrukci, výrobu, výstroj, schvalování typu, prohlídky, zkoušky a značení nesnímatelných cisteren (cisternových vozů), snímatelných cisteren, cisternových kontejnerů a cisternových výměnných nástavb s nádržemi vyrobenými z kovových materiálů a bateriových vozů a vícečlánkových kontejnerů na plyn (MEGC), jsou např. následující změny:

- U podmínek konstrukce cisternových vozů je uveden odkaz na TSI "Vozidla – nákladní vozy" rozhodnutí 2006/861/ES z 28.7.2006;
- V části týkající se "schvalování typu" je uveden nový odstavec, kde jsou stanoveny podmínky pro cisterny, kde nelze uplatnit zvláštní ustanovení TA 4 (Postupy pro posuzování shody dle 1.8.7 musí být provedeny příslušným orgánem, jím pověřeným zástupcem, nebo dle 1.8.6.4 inspekční organizací akreditovanou podle EN ISO/IEC 17020:2004, typ A.), oddílu 6.8.4;
- Pododdíl 6.8.3.7 Požadavky na bateriové vozy a MEGC, které nejsou konstruovány, vyrobeny a zkoušeny podle norem byl nově zpracován. Tento pododdíl lze použít v tom případě, pokud nejsou ještě odpovídající normy, ale je třeba zohlednit pravidla pokroku a inovace. Pak musí příslušný orgán použít taková technická pravidla, která zabezpečují stejnou bezpečnostní úroveň. Cisterny však musí v každém případě splňovat podmínky oddílu 6.8.3; Příslušný orgán musí o použitých technických pravidlech informovat OTIF;
- Ve zvláštním ustanovení TE 22 se mění poslední odstavec, který stanoví, že podmínky tohoto zvláštního ustanovení se považují za splněné, jestliže jsou použity "crashové" nárazníky (prvky pro absorpci energie) dle odstavce 7 normy EN 15551:2009 Železniční zařízení – Nákladní vozy – Nárazníky) a pevnost vozové skříň odpovídá odstavci 6.3 a pododstavci 8.2.5.3 normy EN 12663-2:2010 (Železniční zařízení – Pevnostní požadavky na vozovou skříň železničních kolejových vozidel – část 2: nákladní vozy);
- Je přepracován pododdíl 6.8.2.6 Požadavky na cisterny, které jsou konstruovány, vyrobeny a zkoušeny podle referenčních norem, jakož i pododdíl 6.8.2.7 Požadavky na cisterny, které nejsou konstruovány, vyrobeny a zkoušeny podle referenčních norem.

Stanislav Hájek, bezpečnostní poradce pro RID